

Datum van inontvangstneming : 22/02/2019

Zaak C-34/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

17 januari 2019

Verwijzende rechter:

Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 december 2018

Verzoekende partij:

Telecom Italia SpA

Verwerende partij:

Ministero dello Sviluppo Economico

Ministero dell'Economia e delle Finanze

[omissis]

ITALIAANSE REPUBLIEK

**De Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (bestuursrechter in eerste
aanleg, Lazio, Italië)**

(Tweede kamer)

heeft de navolgende

BESLISSING

gegeven op het beroep [omissis] ingesteld door de vennootschap Telecom Italia
S.p.A., [omissis]

tegen

het Ministero dello Sviluppo Economico (ministerie van Economische Ontwikkeling) en het Ministero dell'Economia e delle Finanze (ministerie van Economie en Financiën), [omissis]

tot nietigverklaring

van het besluit van het Ministero delle Comunicazioni (ministerie van Communicatie) [omissis] van 9 juli 2003, ingekomen op 17 juli 2003, waarbij van de verzoekende vennootschap 31 118 630,05 EUR werd gevorderd als saldo van de concessieheffing voor het belastingjaar 1997, en 41 025 043,06 EUR als saldo van de concessieheffing voor het belastingjaar 1998; [omissis] **[Or.2]** [omissis]

en ter vaststelling van het recht van de verzoekende vennootschap om geen enkele concessieheffing te betalen voor het belastingjaar 1998; na buitentoepassinglating, voor zover nodig: van artikel 20, lid 2, van wet nr. 448/1998 omdat deze bepaling in strijd is met de artikelen 6 en 11 van richtlijn 97/13/EG; van decreto ministeriale 21 marzo 2000 recante le modalità attuative del versamento del contributo istituito ex. art. 20, comma 2, della legge n. 448/1998 (ministerieel besluit van 21 maart 2000 houdende bepalingen inzake de betaalwijze van de bij artikel 20, lid 2, van wet nr. 448/1998 ingevoerde heffing); van artikel 21, lid 2, van D.P.R. n. 318/1997 (presidentieel besluit nr. 318/1997), voor zover daarin is bepaald: „*voor de doelstellingen van artikel 6, leden 20 en 21, blijft het bepaalde in artikel 188 van de codice postale (postwet) van toepassing, totdat door de [nationale regelgevende instantie] een andersluidend besluit is genomen*”, omdat het bepaalde in strijd is met de artikelen 6 en 11 van richtlijn 97/13/EG.

[omissis]

[omissis] (overwegingen)

FEITEN VAN HET GEDING EN HET NIET-DEFINITIEVE VONNIS NR. 8753/2018 VAN DE VERWIJZENDE RECHTER

1. De vennootschap Telecom Italia heeft beroep tot nietigverklaring ingesteld tegen het bovenvermelde besluit waarbij het Ministero delle Comunicazioni (thans Ministero dello Sviluppo Economico) van deze vennootschap – als enige concessiehouder van de openbare telecommunicatiediensten ingevolge artikel 188 van D.P.R. nr. 156/1973 (de zogeheten codice postale) – betaling van de daarin **[Or.3]** gespecificeerde bedragen heeft gevorderd, als saldo van de voor de belastingjaren 1997 en 1998 verschuldigde concessieheffing.

2. Zowel het Ministero delle Comunicazioni (waarvoor het Ministero dello Sviluppo Economico in de plaats is getreden), als het Ministero dell'Economia e delle Finanze heeft verweer gevoerd. [omissis]

3. [omissis]

4. [omissis]. (procedurele aspecten)

5. [omissis] Verzoekster ontkent categorisch dat zij dit achterstallige bedrag moet betalen door aan te voeren dat, aangezien de liberalisatie van de telecommunicatiesector op 31 december 1997 is voltooid, na deze datum niets meer verschuldigd is omdat alle speciale en exclusieve rechten van historische exploitanten, en de daaraan verbonden financiële verplichtingen, teniet zijn gegaan.

5.1. Volgens verzoekster [omissis] is het antwoord op de vraag of de achterstallige heffingen verschuldigd zijn reeds te vinden in het arrest van het **[Or.4]** Hof van Justitie van de Europese Unie in de gevoegde zaken C-292/01 en C-293/01 (Albacom en Infostrada), en in het recentere arrest van het Hof van 21 februari 2008 in zaak C-296/06, dat naar aanleiding van een verzoek om een prejudiciële beslissing van de dezelfde rechter als in het onderhavige geding [omissis] is gewezen in een zaak waarin dezelfde verzoekster, Telecom Italia, reeds had verzocht dat werd vastgesteld dat de heffing voor het belastingjaar 1998 niet verschuldigd was, en dat de tegenpartij vervolgens werd veroordeeld om het onverschuldigd betaalde bedrag te restitueren.

Verzoekster wijst erop dat het Hof – dat wordt verzocht zich uit te spreken over de uitlegging van de artikelen 6, 11, 22 en 25 van richtlijn 97/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 april 1997 betreffende een gemeenschappelijk kader voor algemene machtigingen en individuele vergunningen op het gebied van telecommunicatiediensten – in laatstgenoemd arrest heeft geoordeeld dat deze artikelen „*zich ertegen [verzetten] dat een lidstaat van een exploitant, die voorheen houder was van een exclusief recht voor openbare telecommunicatiediensten en die houder van een algemene machtiging is geworden, gedurende een jaar te rekenen vanaf de datum waarop deze richtlijn uiterlijk in nationaal recht moest zijn omgezet, te weten tot en met 31 december 1998, betaling verlangt van een financiële last als de in het hoofdgeding aan de orde zijnde heffing, die overeenkomt met het tevoren als tegenprestatie voor de verlening van dat exclusieve recht gevorderde bedrag*”.

In het bijzonder is het Hof uitgegaan van de artikelen 6 en 11 van de richtlijn, waarbij het heeft opgemerkt dat zij „*evenals alle bepalingen van deze richtlijn uiterlijk op 31 december 1997 [moesten] zijn uitgevoerd*”. Bij het onderzoek van de draagwijdte van artikel 22 van de richtlijn, dat afwijkende bepalingen bevat voor machtigingen die op de datum van inwerkingtreding van de richtlijn reeds van kracht waren, heeft het Hof vervolgens verduidelijkt dat deze afwijkende bepalingen „*niet uitdrukkelijk [handelen] over de financiële lasten voor telecommunicatieondernemingen die houdster zijn van machtigingen, of het nu gaat om algemene machtigingen dan wel om individuele vergunningen*” aangezien „*[a]lleen de artikelen 6 en 11 van deze richtlijn [...] uitdrukkelijk aan deze kwestie [zijn] gewijd*”.

[Or.5]

Het Hof heeft voorts verduidelijkt dat het doel van artikel 22 is „*geschillen te voorkomen*” tussen de lidstaten en de telecommunicatieondernemingen, en dat dus uitgesloten is dat dit artikel verbonden is aan „*de handhaving van een aan een vroeger exclusief recht verbonden financiële last*”. Daarnaast heeft het Hof gepreciseerd dat „*[g]esteld dat een financiële last als deze heffing geen verband houdt met een vóór de inwerkingtreding van richtlijn [...] toegekend exclusief recht*”, moet worden nagegaan „*of een dergelijke last een verplichting vormt in de zin van artikel 22, lid 3, van deze richtlijn, waarvoor de in deze bepaling voorziene uitzondering kan gelden*”. Dienaangaande heeft het Hof, door opnieuw naar de artikelen 6 en 11 te verwijzen, geoordeeld dat het begrip „*aan machtigingen verbonden voorwaarden*” als bedoeld in artikel 22, lid 2, van de richtlijn, ook het begrip „*verplichtingen*” in lid 3 van dat artikel omvat, aangezien het ziet op „*verschillende rechten en verplichtingen, maar [...] niet de financiële lasten [omvat] die zijn opgelegd aan telecommunicatieondernemingen die houdster van machtigingen zijn*”.

Uiteindelijk is het Hof volgens verzoekster tot de slotsom gekomen dat de term „*verplichtingen*” als bedoeld in artikel 22, lid 3, van de richtlijn niet kan zien op een financiële last als de heffing aan de orde in het hoofdgeding, die een telecommunicatieonderneming wordt opgelegd zonder dat er een verband is met de voorwaarden voor uitoefening van de aan deze onderneming verleende machtiging en met als enig doel de betrokken lidstaat financieel behulpzaam te zijn.

5.2. Voorts wijst verzoekster erop dat – ondanks de duidelijke verklaringen van het Hof van Justitie – vonnis nr. 11386 van 15 december 2008 is geweest, waarin de Tribunale amministrativo regionale per il Lazio heeft geoordeeld dat de heffing ook voor het jaar 1998 moest worden betaald, en dat nadat hoger beroep tegen dit vonnis was ingesteld, de Consiglio di Stato bij arrest nr. 7506 van 1 december 2009 weliswaar heeft uitgesloten dat de concessieheffing voor het jaar 1998 verbonden was aan speciale en/of exclusieve rechten, doch tot de slotsom is gekomen dat het nationale recht „*de verplichting om de heffing ook voor 1998 te betalen heeft verbonden aan het feit dat de concessieovereenkomst en de daaruit voortvloeiende verplichtingen in dat jaar [Or.6] in stand zijn gebleven*”. Daarbij heeft de Consiglio di Stato gepreciseerd dat „*de grond voor de instandhouding van de heffing voor 1998 moet worden gezocht in het feit dat de bijzondere concessieovereenkomst in dat jaar in stand bleef, in het kader waarvan de heffing de tegenprestatie vormde voor de verrichting van een dienst die anders aan de Staat bleef voorbehouden*”. Kortom, de Consiglio di Stato heeft geoordeeld dat de betaling van de heffing voor het jaar 1998 verenigbaar is met het Unierecht, juist op grond van het arrest van het Hof van Justitie van 21 februari 2008, en „*dus zonder dat een nieuwe prejudiciële verwijzing nodig is*”.

Volgens verzoekster heeft de Consiglio di Stato er echter niet alleen geen rekening mee gehouden dat het Unierecht in de weg staat aan de instandhouding van de concessieheffing voor 1998, aangezien deze heffing verbonden is aan speciale en/of exclusieve rechten, maar eveneens miskend dat „*ook los van de vraag of de*

heffing aan speciale en/of exclusieve rechten verbonden is, de instandhouding voor het jaar 1998 van de verplichting een heffing te betalen die gebaseerd is op de omzet en niet in verhouding staat tot de administratiekosten en de daarin voorziene controle, hoe dan ook onverenigbaar met het supranationale recht moet worden geacht, aangezien alleen in dit recht (de artikelen 6 en 11 van de richtlijn na de inwerkingtreding van de richtlijn regels voor financiële verplichtingen kunnen worden vastgesteld”.

5.3. Voorts vermeldt verzoekster dat zij juist tegen de achtergrond van deze overwegingen de Italiaanse Staat voor de rechter wettelijk aansprakelijk heeft gesteld voor de onjuiste uitoefening van de rechtsprekende taak, en dat de Corte d’appello di Roma (rechter in tweede aanleg, Rome, Italië) bij zijn beslissing van 31 januari 2012, door de overeenkomstig artikel 5, lid 4, van wet nr. 117/1988 ingediende grief toe te wijzen, heeft bevestigd [omissis] dat de Consiglio di Stato kennelijk ernstige inbreuk op het Unierecht heeft gemaakt.

5.4. Verzoekster voert derhalve aan dat arrest nr. 7506 van de Consiglio di Stato van 2009 ten onrechte in gezag van gewijsde is gegaan, en betoogt dat de verwijzende rechter dit arrest in naleving van het beginsel van voorrang van het Unierecht (waarvan ook het voornoemde arrest van het Hof van Justitie van 21 februari 2008 deel uitmaakt) [Or.7] buiten toepassing moet laten, en derhalve moet oordelen dat de als saldo voor het belastingjaar 1998 gevorderde bedragen niet verschuldigd zijn. Met andere woorden, de onherroepelijke, met gezag van gewijsde gegane nationale beslissing op de vordering tot vaststelling van het recht op teruggave van de reeds voor 1998 betaalde heffing zou „voorrang moeten geven” aan de door het Hof van Justitie ontwikkelde beginselen.

5.5. Subsidiair vraagt verzoekster de verwijzende rechter om vast te stellen dat het nationale recht, zoals uitgelegd door de Consiglio di Stato in arrest nr. 7506 van 2009, niet verenigbaar is met richtlijn 97/13/EG, en om opnieuw een prejudicieel verzoek bij het Hof van Justitie in te dienen. [omissis]. (door verzoekster voorgestelde prejudiciële vraag, die vergelijkbaar is met de prejudiciële vraag van de verwijzende rechter).

5.6. [omissis] Verzoekster merkt [voorts] op dat het voorwerp van het onderhavige geding verschilt van dat wat in het in gezag van gewijsde gegane arrest aan de orde is: dat geding betrof immers de vraag of de concessieheffing voor het belastingjaar 1998 al dan niet verschuldigd is, terwijl het onderhavige geding betrekking heeft op het saldo van de voor dat belastingjaar verschuldigde heffing, zodat de twee vragen van elkaar verschillen.

[omissis] [Or.8] [omissis] [omissis]. (argumenten van verzoekster ter onderbouwing van deze stelling)

5.7. [omissis] [Or.9] [omissis]

6. [omissis].

7. [omissis] [omissis] (procedurele aspecten)

GRONDEN VOOR DE PREJUDICIËLE VERWIJZING

8. Vervolgens onderzoekt de Tribunale de resterende vraag van verzoekster over het beroep tegen het verzoek om betaling van een bedrag van 41 025 043,06 EUR als saldo van de concessieheffing voor het belastingjaar 1998.

9. In verband met deze vraag meent de verwijzende rechter zich opnieuw met een prejudiciële verwijzing tot het Hof van Justitie van de Europese Unie te moeten wenden, opdat de werkingssfeer van richtlijn 97/13/EG (die reeds in het arrest van 21 februari 2008 is uitgelegd) definitief wordt vastgesteld, en met name wordt verduidelijkt of de nationale regeling – die uitgebreid is geïllustreerd en uitgelegd in arrest nr. 7506 van de Consiglio di Stato van 2009 (waarnaar wordt verwezen) – op grond waarvan het voornoemde saldo wordt gevorderd, verenigbaar is met het Unierecht.

De Consiglio di Stato heeft in arrest nr. 7506 van 2009 immers een zodanige lezing [**Or.10**] van richtlijn 97/13/EG voorgesteld dat de vordering tot betaling van het saldo rechtmatig is. Zoals hieronder nader zal worden uiteengezet, dient het Hof van Justitie te beslissen of de uitlegging die de Consiglio di Stato aan de Unieregeling heeft gegeven correct is in het licht van de uitlegging die het Hof van Justitie in het arrest van 21 februari 2008 aan dezelfde regeling heeft gegeven. Daarnaast dient het Hof van Justitie, indien het oordeelt dat de uitlegging van de Consiglio di Stato onjuist is, te beslissen of het in gezag van gewijsde gegane [als bedoeld in artikel 2909 codice civile (burgerlijk wetboek)] arrest nr. 7506 van 2009 met betrekking tot dezelfde inhoudelijke rechtsbetrekking, buiten beschouwing kan worden gelaten.

10. Het Hof van Justitie heeft in het arrest van 18 september 2003 (in de gevoegde zaken C-292/01 en C-293/01) geoordeeld dat de bepalingen van richtlijn 97/13/EG, inzonderheid artikel 11, „*de lidstaten verbieden om ondernemingen die houder zijn van individuele vergunningen op het gebied van telecommunicatiediensten, op de enkele grond dat zij houder zijn van deze vergunningen, geldelijke lasten op te leggen zoals die aan de orde in de hoofdingen, die verschillen van de door genoemde richtlijn toegestane lasten en naast deze laatste worden opgelegd*”.

Het Hof van Justitie heeft deze conclusie bevestigd in het arrest van 21 februari 2008 (in zaak C-296/06), dat is geweest in het kader van het andere geding waarin dezelfde verzoekster als in het onderhavige geding heeft verzocht dat werd vastgesteld dat de voor 1998 betaalde heffing niet verschuldigd was. Ook in dat geval heeft het Hof bevestigd dat de artikelen 6, 11, 22 en 25 van richtlijn 97/13/EG „*zich ertegen verzetten dat een lidstaat van een exploitant, die voorheen houder was van een exclusief recht voor openbare telecommunicatiediensten en die houder van een algemene machtiging is geworden, gedurende een jaar te rekenen vanaf de datum waarop deze richtlijn uiterlijk in nationaal recht moest*

zijn omgezet, te weten tot en met 31 december 1998, betaling verlangt van een financiële last als de in het hoofdgeding aan de orde zijnde heffing, die overeenkomt met het tevoren als tegenprestatie voor de verlening van dat exclusieve recht gevorderde bedrag”.

[Or.11]

Desondanks hebben eerst de Tribunale amministrativo regionale per il Lazio, met vonnis nr. 11386 van 2008, en vervolgens de Consiglio di Stato, met arrest nr. 7506 van 2009, geoordeeld dat de vordering tot betaling van de heffing voor 1998 rechtmatig is. Zo is de rechter in hoger beroep – die weliswaar heeft uitgesloten dat deze heffing verbonden kon zijn aan speciale en/of exclusieve rechten – tot de slotsom gekomen dat de grond voor de instandhouding van de heffing voor 1998, die *„in geen geval financiële hulp bij het liberaliseringsproces vormt”* (een hermeneutische optie die het Hof van Justitie in werkelijkheid reeds in het arrest van 21 februari 2008 heeft afgewezen), *„moet worden gezocht in het feit dat de bijzondere concessieovereenkomst in dat jaar in stand bleef, in het kader waarvan de heffing de tegenprestatie vormde voor de verrichting van een dienst die anders aan de Staat bleef voorbehouden”*. Uiteindelijk heeft de Consiglio di Stato de betrokken heffing verenigbaar met het Unierecht geacht omdat *„Telecom de dienst bij de overgang naar een geliberaliseerd systeem in 1998 is blijven verrichten, niet omdat haar op grond van een competitieve en niet-discriminerende procedure een nieuwe titel was verleend, maar omdat de eerdere concessie in stand werd gehouden en het haar derhalve werd toegestaan om ook in 1998 een dienst te verlenen die nog ter beschikking stond van de Staat, al had laatstgenoemde niet langer het alleenrecht”*; daarnaast geeft de uitlegging van het Hof van Justitie in het arrest van 21 februari 2008 aan artikel 22, lid 3, van richtlijn 97/13/EG volgens deze rechter een bevestiging van de *„verenigbaarheid [met het Unierecht] van een verplichting zoals die wordt onderzocht, die betrekking heeft op de betaling van een heffing voor 1998, waarvan de grond juist moet worden gezocht in de voorwaarden van de machtiging (rectius: concessie) van remuneratieve aard, met betrekking tot de mogelijkheid om een dienst te beheren waarover de staat – doch niet langer als enige – nog steeds kan beschikken”*, en wel zodanig dat geen nieuwe prejudiciële verwijzing naar het Hof van Justitie nodig is.

De verwijzende rechter meent zich evenwel opnieuw tot het Hof van Justitie te moeten wenden om te laten vaststellen of de hermeneutische optie van de Consiglio di Stato, volgens welke de in de voor het jaar 1998 gevorderde heffing in wezen moet worden aangemerkt als een **[Or.12]** soort tegenprestatie voor een dienst die feitelijk niet door de staat maar door Telecom wordt verricht, verenigbaar is met het Unierecht. Zoals verzoekster terecht heeft opgemerkt, is er reden om aan te nemen dat het Hof van Justitie in het arrest van 21 februari 2008 niet alleen heeft geoordeeld dat het Unierecht aan de instandhouding van de heffing voor 1998 in de weg staat omdat deze heffing verbonden is aan een speciaal en/of exclusief recht, maar tevens te kennen heeft gegeven dat de instandhouding voor het jaar 1998 van de verplichting om een heffing te betalen –

gebaseerd op de omzet en niet op de administratiekosten en de kosten van controle – hoe dan ook onverenigbaar is met het Unierecht, omdat volgens artikel 6 en 11 van richtlijn 97/13/EG na de inwerkingtreding van deze richtlijn alleen het Unierecht had kunnen voorzien in een regeling die geldelijke verplichtingen oplegt.

11. Op dit punt moet evenwel worden opgemerkt dat arrest nr. 7506 van 2009 [definitief is geworden] en [dat] het gezag van gewijsde van de beslissing waarbij de vordering van de concessieheffing voor belastingjaar 1998 rechtmatig is verklaard, zonder meer relevant is voor het onderhavige geding, omdat verzoekster opkomt tegen de vordering tot betaling van het saldo van deze heffing en derhalve, ook al doet zij dit middels een ander verzoek, inhoudelijk dezelfde rechtsbetrekking aanvecht als die welke voorwerp is van het in gezag van gewijsde gegane arrest nr. 7506 van 2009.

De verwijzende rechter wordt derhalve verzocht om uitspraak te doen op het verzoek om vast te stellen dat de betaling van een saldo dat wordt gevorderd op basis van een rechtsbetrekking waarover in het aangehaalde vonnis nr. 7506 van 2009 reeds uitspraak is gedaan, niet verschuldigd is. Zoals verzoekster terecht in herinnering heeft gebracht, lijdt het evenwel geen twijfel dat de uitleggende arresten van het Hof van Justitie (waaronder het arrest van 21 februari 2008) dezelfde bindende kracht hebben als de uitgelegde bepalingen, en dat de beslissing die het Hof op de prejudiciële vraag heeft gegeven derhalve niet alleen bindend is voor de rechter die de vraag heeft gesteld, maar ook gevolgen heeft voor elke andere zaak waarop moet worden beslist met toepassing van dezelfde rechtsbepaling [*omissis*].

[Or.13]

Hieruit volgt dat het Hof van Justitie dient vast te stellen – voor het geval het Hof oordeelt dat het in kracht van gewijsde gegane arrest nr. 7506 van 2009 in strijd met zijn arrest van 21 februari 2008 tot stand is gekomen omdat de inhoud daarvan is verdraaid, en dus in strijd met het Unierecht – of het in gezag van gewijsde gegane arrest al dan niet door de verwijzende rechter buiten beschouwing kan worden gelaten.

DE PREJUDICIËLE VRAGEN

12. Gelet op het bovenstaande moeten krachtens artikel 267 VWEU de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie worden voorgelegd:

A) „*Kan artikel 22, lid 3, van richtlijn 97/13/EG aldus worden uitgelegd dat op grond daarvan ook voor het jaar 1998 de verplichting mag blijven bestaan tot betaling van een heffing of een ander bedrag dat – aangezien het is gebaseerd op hetzelfde deel van de omzet – overeenkomt met het bedrag dat verschuldigd was op grond van de regeling die gold voordat deze richtlijn in werking trad?*”

B) „Staat richtlijn 97/13/EG, gelet op de arresten van het Hof van Justitie van 18 september 2003 in de gevoegde zaken C-292/01 en C-293/01, en 21 februari 2008 in zaak C-296/06, in de weg aan een in gezag van gewijsde gegane uitspraak die het gevolg is van een onjuiste uitlegging en/of een schending van deze richtlijn, zodat deze uitspraak buiten toepassing kan worden gelaten door een tweede rechter die wordt verzocht te oordelen over een geschil dat op dezelfde inhoudelijke rechtsbetrekking is gebaseerd, maar daarvan verschilt gezien de accessoire aard van de betaling die wordt gevorderd ten opzichte van de betaling die voorwerp was van het geding waarin de in gezag van gewijsde gegane uitspraak is gedaan?”

RELEVANTIE VAN DE PREJUDICIËLE VRAGEN

13. De bovenstaande prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslissing op het aan de Tribunale voorgelegde geding, aangezien: A) de gegrondheid van de door verzoekster gestelde vraag afhangt van de juiste uitlegging van richtlijn 97/13/EG; B) op de litigieuze rechtsbetrekking die aan het onderhavige geding ten grondslag ligt reeds een in gezag van gewijsde uitspraak is gedaan, die op grond van de nationale materiële en procesrechtelijke regelgeving [Or.14] bindende werking heeft.

DICTUM

De Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Tweede kamer) [omissis] legt aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de in de motivering vermelde prejudiciële vragen voor en [omissis] schorst de behandeling van de zaak.

[omissis].

[omissis]

DE RECHTER-RAPPORTEUR

DE PRESIDENT

[omissis]

[omissis]

[omissis] (handtekeningen)

[omissis]

Rome, 21 december 2018 [omissis]

[omissis]

(standaardformules)